

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse - forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven

Bakgrunn

Klima- og Miljødepartementet har sendt på høring forslag til endring av vannforskriften og naturmangfoldloven. Endringene gjelder forenklinger i organiseringen av vannforvaltningsarbeidet i Norge.

Av forslaget framgår det at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven. Dette betyr at de fylkeskommunene som i dag er vannregionmyndigheter ikke lenger skal ha en formell rolle i arbeidet. Forslaget innebærer at oppgavene som idag utføres av fylkeskommuner utpekt som vannregionmyndighet overføres til fylkesmenn utpekt som vannkoordinator og delvis til Miljødirektoratet og direktoratene. Hjemmel for planarbeidet foreslås flyttet fra plan- og bygningsloven til naturmangfoldloven, og det foreslås samtidig endringer for å bringe vannforskriften mer i samsvar med vanndirektivet.

De første vannforvaltningsplanene som Norge var forpliktet til å utarbeide ble godkjent av Klima- og miljødepartementet 1.juli 2016 etter at disse var vedtatt i Fylkestingene.

På bakgrunn av erfaringer fra arbeidet med gjeldende forvaltningsplaner, og fordi disse skal revurderes og oppdateres foreslår Klima- og miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet endringer i vannforskriften. Endringene gjelder i hovedsak organiseringen av vannforvaltningsarbeidet etter vannforskriften. Samtidig blir det foreslått at hjemmel for videreføring av arbeidet tas inn i naturmangfoldloven.

Departementene foreslår at fylkesmannen får betegnelsen «regional vannkoordinator» og at det er kongen i eget vedtak som skal utpeke det fylkesmannsembetet som skal være regional vannkoordinator for den enkelte vannregion etter ny vedtatt struktur for fylkesmannsembete fra 1.1. 2019.

Det foreslås vider at de økonomiske midlene som i dag går til forvaltningsaktiviteter på fylkeskommunalt nivå overføres til fylkesmannsembetene som får økt ansvar som regional vannkoordinator.

Fylkesmannen er enig i at arbeidet med å revurdere og oppdatere gjeldende vannforvaltningsplaner bør forenkles og ikke vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven slik som i dag. Vi er av den oppfatning at Fylkesmannen som miljøfaglig myndighet, med ansvar for å vurdere miljøtilstand og påvirkninger i vannforekomstene er godt egnet til å ivareta arbeidet med vannforvaltningsplanene. Fylkesmannen er statens representant i fylkene, med ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Storting og regjering og er underlagt departementenes faglige

instruksjonsmyndighet. Fylkesmannen er dessuten samordningsorgan for staten på regionalt nivå, også overfor kommunene.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen i Telemark er av den oppfatning at det kan være en god løsning at utvalgte fylkesmenn utpekes som vannregionkoordinatorer. Planene skal nå rulleres og oppdateres og det er behov for en raskere og mer effektiv planprosess.

Vi mener at fylkesmenn som regional vannkoordinator ikke bare bør innhente innspill til oppdatering av planene, men bør også være ansvarlig for å utarbeide forslag til oppdatering av planer og tiltaksprogram, dvs. oppdatering av miljømål og tiltak for den enkelte vannforekomst. Utkast til oppdaterte planer skal sendes til Miljødirektoratet, der det enkelte direktorat vurderer påvirkninger og tiltak som angår eget ansvarsområde og sikrer at planene harmoniseres og følger nasjonale føringer før de returneres til de utpekte fylkesmenn for høring. Vi mener at fylkesmenn utpekt som regional vannkoordinator bør også forestå høringen, oppsummere høringsinnspillene og foreslå justeringer i planene. Forslag til justert plan sammen med oppsummerte høringsinnspill sendes deretter på nytt til Miljødirektoratet, som i samråd med berørte direktorater skal kvalitetssikre og harmonisere forslag til oppdaterte planer i tråd med nasjonale prioriteringer og politikk før direktoratenes tilrådning sendes til departementet for godkjenning.

Fylkesmannen er nærmere problemstillingene i nedbørfeltene og vannforekomstene, og har dermed god forståelse for de utfordringene man har lokalt og regionalt. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig at direktoratsnivå skal ha nødvendig lokalkunnskap til å oppdatere, høre og justere de regionale planene og tiltaksprogrammene.

Det bør derfor være regional vannkoordinator, som får ansvaret for å utarbeide forslag til oppdatert regional vannforvaltningsplan, basert på innspillene som kommer inn under den første høringen i 2019.

Økonomi

Endringene i vannforskriften vil føre til økte økonomiske og administrative kostnader for Miljødirektoratet og de fylkesmennene som blir utpekt som vannkoordinatorer.

De økonomiske konsekvensene for de fylkesmannsembetene som blir pekt ut som vannkoordinatorer må kompenseres fullt ut.

Fylkesmannen i Telemark viser til at arbeidet som har vært utført av vannregionmyndigheten i Vest-Viken, Telemark Fylkeskommune og vannområdene i Telemark fylke i forbindelse med vedtatt regional plan for vannforvaltningen. Det var og er stor grad av medvirkning fra kommuner og allmenheten gjennom det lokale arbeidet som blir utført i vannområdene og etter vår oppfatning har dette ført til et betydelig engasjement og god forståelse for viktigheten av vannforvaltningsarbeidet lokalt.

For at arbeidet i vannregionen skal kunne gjennomføres på en god måte vil det være av stor betydning at vi kan fortsette arbeidet i vannområdene tilnærmet som i dag.

Fylkesmannen mener det må være en premiss for endringene at det blir tilført friske midler til de embetene som utpekes som vannkoordinatorer, og at økonomiske midler tildelt dagens Vannregionmyndighet overføres til ny Vannkoordinator (fylkesmannsembetet).

Slik situasjonen ser ut i dag vil det være behov for å øke ressursene på dette området ved en eventuell endring.

Regioninndeling

Vi vil videre peke på den strukturendringen som pågår i Fylkesmannsembetene med fusjon mellom fylkesmannsembetene i Telemark og Vestfold fra 1.1.2019, og at Fylkesmannsembetet i Buskerud

skal fusjonere med embetene i Akershus, Oslo og Østfold, noe som innebærer at vi i 2018 er inne i en krevende periode hvor dette arbeidet tar fokus, samtidig med at endingene i vannforvaltningsarbeidet skal gjennomføres fra 1.7.2018. For at disse endringene skal kunne gjennomføres slik forslaget legger opp til må de økonomiske forutsetningene for å få til denne endringen være på plass i god tid før 1.7.2018.

Slik vi oppfatter saken nå ligger det an til at det nye embetet for Viken vil bli vannkoordinator for Vannregion Glomma. Vi mener derfor at det nye embetet for Telemark og Vestfold bør inneha rollen som koordinator for arbeidet i Vannregion Vest-Viken med støtte fra embetene i Viken og Innlandet (gjelder vannforekomstene tilhørende nåværende Buskerud og Oppland fylker).

Ved den strukturendringen som nå gjennomføres og at Buskerud blir del av Viken tror vi det vil være mest gunstig at embetet for Vestfold og Telemark blir den nye vannkoordinatoren for vannregion Vest-Viken.

Dersom spørsmålet om endring av vannregion-grensene blir tatt opp til diskusjon vil det nye embetet bistå i dette arbeidet for å få til en hensiktsmessig løsning av dette spørsmålet.

Fylkesmannen i Telemark er av den oppfatning at det nye Fylkesmannsembetet for Telemark og Vestfold bør bli den nye vannkoordinatoren for Vannregion Vest-Viken.

Med hilsen

Arne Malme
ass. Fylkesmann

Hans Bakke
Miljøverndirektør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift